

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
dotycząca ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających
skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia
COM/2016/0723 final - 2016/0359 (COD)

Podstawowy przepis Dyrektywy

Artykuł 3

Wczesne ostrzeżenie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy i przedsiębiorcy mieli **dostęp do instrumentów wczesnego ostrzeżenia**, które pozwalają wykryć pogorszenie kondycji przedsiębiorstwa i zasignalizować dłużnikowi lub przedsiębiorcy konieczność podjęcia pilnych działań.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy i przedsiębiorcy mieli **dostęp do właściwych, aktualnych, jasnych, zwięzłych i przyjaznych dla użytkownika informacji** dotyczących dostępności instrumentów wczesnego ostrzeżenia i wszelkich środków, jakie mają do dyspozycji w celu przeprowadzenia wczesnej restrukturyzacji lub uzyskania umorzenia długów prywatnych.
3. Państwa członkowskie mogą ograniczyć dostęp, o którym mowa w ust. 1 i 2, do małych i średnich przedsiębiorstw lub przedsiębiorców.

Motywy z preambuły Dyrektywy

- (13) Korzyści z bardziej spójnego podejścia na poziomie Unii powinny odnieść zwłaszcza **małe i średnie przedsiębiorstwa**, ponieważ nie posiadają one zasobów niezbędnych do pokrycia znacznych kosztów restrukturyzacji i skorzystania z efektywniejszych postępowań restrukturyzacyjnych, które obowiązują w niektórych państwach członkowskich. Małe i średnie przedsiębiorstwa często nie dysponują środkami na profesjonalne doradztwo, tym bardziej w sytuacji, gdy napotykają trudności finansowe; należy zatem wprowadzić instrumenty wczesnego ostrzeżenia, które będą uprzedzać dłużników o konieczności pilnego podjęcia działań. **Aby pomóc takim przedsiębiorstwom w przeprowadzeniu niskokosztowej restrukturyzacji, należy opracować na szczeblu krajowym modelowe plany restrukturyzacji i udostępnić je online.** Korzystając z tych modelowych planów, dłużnicy powinni móc je dostosowywać do własnych potrzeb i specyfiki swojej działalności.
- (16) Im szybciej dłużnicy będą w stanie wykrywać trudności finansowe i odpowiednio reagować na nie, tym większe będą ich szanse na uniknięcie upadłości albo – w przypadku przedsiębiorstw, które nieodwracalnie utraciły rentowność – tym łatwiej i sprawniej przebiegnie ich likwidacja. Aby zachęcić do wczesnego podjęcia działań tych dłużników, którzy dopiero zaczynają doświadczać trudności finansowych, **należy przekazywać im jasne informacje na temat dostępnych zapobiegawczych postępowań restrukturyzacyjnych i wprowadzić instrumenty wczesnego ostrzeżenia.** Ewentualne mechanizmy wczesnego ostrzeżenia powinny obejmować **nałożenie na dłużnika lub zarządu dłużnika określonych obowiązków w zakresie rachunkowości i monitorowania oraz obowiązki sprawozdawcze związane z umowami kredytów i pożyczek.** Oprócz tego należy wprowadzić na szczeblu krajowym **zachęty lub obowiązki dla osób trzecich mających dostęp do informacji finansowych, takich jak księgowi, organy podatkowe lub organy ds. zabezpieczenia społecznego, aby osoby te sygnalizowały niekorzystne zmiany.**

Wnioski w zakresie wczesnego ostrzeżenia

Polska będzie musiała zapewnić dostęp do:

- 1. narzędzi pozwalających przedsiębiorcy wykryć kryzys na wczesnym etapie**, poprzez np.:
  - a) Opracowanie modeli wczesnego ostrzeżenia i udostępnienie ich online;
  - b) Ustanowienie rozproszonych w kraju instytucji zajmujących się bezpłatnym lub nisko płatnym doradztwem pozwalającym na diagnozę sytuacji oraz opracowanie sposoby wyjścia z kryzysu;
  - c) ustanowienie obowiązków i zachęt dla tak zwanych sygnalistów, takich jak księgowi, organy podatkowe, organy ZUS, banki, którzy sygnalizowaliby kryzys;
  - d) Nałożenie na przedsiębiorców obowiązku badania i stałego monitorowania sytuacji finansowej w ramach obowiązków sprawozdawczych;
  - e) Stworzenie w ramach któregoś z centralnych organów państwowych jednostki, która skupiała będzie wszelkie sprawy dotyczące niewypłacalności, restrukturyzacji i upadłości przedsiębiorców, oczywiście z wyłączeniem działalności orzeczniczej sądów upadłościowych i restrukturyzacyjnych.
- 2. informacji o ww. narzędziach wczesnego ostrzeżenia, jak również o systemie postępowań restrukturyzacyjnych**, poprzez np.:
  - a) Ustanowienie i wypromowanie jednego miejsca *online*, w którym dostępne byłyby wszystkie informacje o wczesnym ostrzeżeniu oraz o postępowaniach restrukturyzacyjnych; być może takim miejscem byłaby strona Krajowego Rejestru Zadłużonych, który jest w przygotowaniu;
  - b) Wyposażeniu w stosowne informacje i narzędzia ich dystrybucji jednostki samorządu terytorialnego które prowadzą ewidencję indywidualnych przedsiębiorców, przy tym to samo dotyczy sądów rejestrowych, w których rejestruje się spółki prawa handlowego;
  - c) współpraca centralnej jednostki zajmującej się restrukturyzacją i wczesnym ostrzeżeniem z lokalnymi oraz centralnymi izbami gospodarczymi oraz organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców.